

Hele denne smøre, fordi Charlotte Rogans debutroman, *Redningsbåden*, handler om nøjagtig alt dette. Et skib går ned i det herrens år 1914, og man følger nu jeg-fortælleren Graces beretning om kampen for overlevelse i en redningsbåd.

Ombord på denne flydende øde ø udspiller

naturligt indtog pladsen som leder, bliver intrigeret væk fra tronen under omstændigheder, der viser sig så tvetydige, at fire af kvinderne, heriblandt Grace, efter en mirakuløs redning ender for retten, tiltalt for manddrab.

Det er fra retssalen og under varetægtsfængslingen, at Grace beretter om de

udviklet blik for, hvem det kan betale sig at holde med, og hvem det er bedst at distancere sig fra.

Charlotte Rogan skildrer dette brutale mikrokosmos med stor indlevelse. Som Grace noterer sig et sted: »Jeg fik et flygtigt billede af mig selv som rovdyr, indtil jeg så mig

er *Redningsbåden* en aldeles nervepirrende skildring af, hvorledes selvopholdelsesdriften sætter alle moralske og etiske retningslinjer ud af spil. Og man spørger uvilkårligt, hvordan man selv ville reagere, og ender med at have endog meget svært ved at bevare troen på drengébogsromantikken i den Jules Verneske forstand. Livsviljen er en brutal kraft.

Ode til junk. Beat-generationens psykotiske narkohelt, William S. Burroughs, får nu udgivet sin sært selvbedrageriske debutroman *Junkie* i ny og bøvet udgave på dansk.

Tomhed i sus og grus

AF NANNA GOUL

William S. Burroughs: Junkie. Nyoversat af Rasmus Klitgaard Hansen. 164 sider. Vejl. pris 199 kr. Løvens Forlag.

Det er lidt mærkeligt og helt sikkert upassende, men når jeg læser William S. Burroughs' debutroman *Junkie*, kommer jeg til at tænke på Anne Linnet. Eller rettere sagt. Jeg kommer til at tænke på Anne Linnets bog *Testamentet*, hvor alverdens kulørte tildragelser i musikerens liv skildres med en så eklatant mangel på refleksion, at fortællingerne går hen og bliver ganske farveløse og helt igennem kedsommelige.

Sådan har jeg det også med William S. Burroughs' roman *Junkie*, der er udkommet i en ny og nyoversat udgave. På papiret er William S. Burroughs nemlig en ret så bemærkelsesværdig og galsindig forfatter, hvis liv alt andet lige kalder på at blive mytologiseret – hvilket det da også er blevet. Som en prominent del af beat-generationen med bl.a. Jack Kerouac og Allen Ginsberg, slog han igennem med den bedst kendte og udflippede

roman *Naked Lunch* fra 1959, som David Cronenberg lavede en hallucinatorisk version af i 1991.

Burroughs' liv og levned (1914-97) må da også siges at være en farverig og blandet affære. Han voksede op i et overklassemiljø, studerede på Harvard, men arbejdede både som bartender, privatdetektiv, desinfektør og rottejæger – indtil han begyndte sin livslange karriere som narkoman og forfatter. Hans misbrug førte ham på jagt efter stoffer over hele verden, eller på flugt fra politi, andre myndigheder og gæld.

I 1951 i Mexico City var Burroughs så uheldig at skyde sin anden kone, Joan Volmer Adams, til en fest. De spillede – voldsomt berusede – et spil, det såkaldte Wilhelm Tell, hvor Burroughs placerede et glas vand på sin kones hoved, som han skulle ramme med sin pistol. Vandglasset ramte han ikke, derimod ramte han ganske præcist sin kones pande – hvorefter hun døde øjeblikkeligt. Episoden blev efter en række retssager erklæret for et uheld, men en del spekulationer er også gået den anden vej.

De spekulationer forstår man egentlig godt, når man læser *Junkie*. Frem til side 38 har

læseren den klare overbevisning, at jeg-fortælleren, der er mere eller mindre identisk med Burroughs selv, er en homoseksuel »single«, der udelukkende søger uforpligtende sex på diverse bøssebarer. Men så, da han er kommet i fængsel for ulovlig besiddelse af stoffer, står der pludselig: »Klokken tolv om natten betalte min kone kaution og hentede mig. Hun havde nogle barbiturater med. De hjælper lidt.« Hvorefter fortælleren hurtigt går videre til sine øvrige problemer med heroin og især mangel på samme.

DENNE fuldkommen hovedløse og uforberedte introduktion af Burroughs' kone, der i resten af romanen også udelukkende nævnes helt nøgternt i bisætninger, er meget symptomatisk for stilen og introspektionen i *Junkie*. Vi har at gøre med en helt igennem hårdkogt og udvendig stil, der udelukkende beskriver jeg-fortælleren erfaringer som narkoman på overfladen – i en i øvrigt ret klassisk stil, som ligger langt fra den eksperimenterende cut-up-teknik, man finder i *Naked Lunch*. Der er i *Junkie* noget dybt fremmedgørende og uhyggeligt over fortælleren neutralitet, refleksionsløshed og tilsyneladende ligegyldighed over for sit emne

(hans liv), som kan lede tankerne i retning af stilen hos Brett Easton Ellis i *American Psycho*.

Det er således de rent »tekniske« elementer i junkielivet, der står centralt i Burroughs' debutroman: Problemerne med at finde heroin, hvordan man tager det, hvordan abstinenserne kommer til udtryk osv. Der er sigende nok ikke nogen udvikling i romanen. Hele vejen igennem afviser Burroughs desuden alle forøg på at psykologisere sit misbrug (der er ikke nogen årsag – han blev bare afhængig), og i stedet forsøger han flere steder at romanisere det. Han påstår, at løbende indtagelse af heroin og lejlighedsvis afvænninger er med til at forlænge narkomanens liv.

Tilbage står romanens ureflekterede og selvbedrageriske registreringer af junkielivet, som kunstnerisk set også ender som en lettere hul og kedsommelig oplevelse. Derudover har forlaget givet romanen et layout som en bøvet ungdomstegning. Hvert afsnit er markeret med en herionsprøjte, der fremstår som en syg smiley, som dybest set går med på Burroughs selvbedrag og romaniserer misbruget.

Junkie udkommer i serien »Mesterlige Debuter« fra Løvens Forlag, hvor jeg ikke mener, romanen hører hjemme.